

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

4. Vtrùm explicitè credere mysterium Incarnationis sit necessarium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

ARTICULUS IV.

Utrum explicitè credere mysterium Incarnationis sit necessarium.

PRO cuius resolutione sciendum est quid sit explicitè, quid verò implicitè tantum credere, & quotupliciter sit aliquid necessarium. Fides implicita est quâ creditur generaliter, & quodammodo confusè, quidquid Deus revelavit, & per Ecclesiam credendum proposuit: vel ut describit Sylvius 2. 2. q. 2. ad art. 5. Implicitè credere est assentiri uni, velut principio universali, in quo alia continentur. Et sic potest aliquid plus vel minus esse implicitum, secundum quod magis vel minus universale est in quo continetur. Fides verò explicita est quâ creduntur distinctè seu articulatim ea quæ Deus revelavit, & Ecclesia proponit, seu ut Sylvius ubi supra: credere explicitè est assentiri alicui rei seu propositioni, secundum suos terminos in particulari & actu cognitæ.

Distinguenda est quoque duplex necessitas: una quæ vocatur Medij, alia tantum Præcepti. Prima est, sine quâ finis haberi non potest, quando nulla ignorantia, quantumvis invincibilis excusat, uti nec impossibilitas: quâ ratione baptismus necessarius est parvulis actu
recep-

receptus, quia sine illo salvari non possunt. Necessitas autem Præcepti est quâ alio necessarium est, si haberi possit; à quâ tantum invincibilis ignorantia excusat. Accedit igitur ad speciale mysterium de quo inquitur, S. Th. 2.2 q. 2.a.7. docet quod omnino tempore oportuerit hoc mysterium aliquando esse creditum apud omnes: diversissimo tamen secundum diversitatem temporum personarum. Nam ante statum peccati habet homo explicitam fidem de Christi Incarnatione, secundum quod ordinabatur ad consummationem gloriæ. Post peccatum venit etiam quantum ad passionem, & resurrectionem quibus humanum genus à peccato eripitur liberandum. *Aliter enim, inquit, non profectur figurassent Christi passionem quibusdam Sacrificijs, & ante legem & sub lege, quorum quidem Sacrificiorum significatum explicitè majores cognoscebant: Minores autem sub velamine illorum Sacrificiorum credentes ea divinitus esse disposita de Christo venturo, quodammodo habebant velatam cognitionem. Et ea quæ ad mysterium Christi pertinent tantò distinctius cognoverunt, quantò Christo propinquiores fuerunt. Et procedendo ad statum novi Testamenti dicit: Post tempus autem gratia revelata, tam majores quam Minores, tenentur habere fidem explicitam de mysterijs Christi; præcipuè autem quantum ad ea quæ communiter in Ecclesia solemnizantur, & publicè proponuntur.*

Et

Ex quibus
fides de n
sive impl
fidem i
nus dicit
origine m
est, quâ
res in leg
citam de
lùm nec
test igno
ita ut fir
autem d
salvari,
tualis fi
& in fid
Relict
Relect.
tur Bar
ta in Ch
medii a
nem, n
riam:
Dico
nem leg
stum, t
saria ne
ad secu
Han
disp. i
chez in

Ex quibus colligitur quod omni tempore fides de mysterio Incarnationis, sive explicita, sive implicita fuerit necessaria, quia per illam fidem justificabantur, & ideo Christus Dominus dicitur Apoc. 13. v. 8. *Agnus occisus ab origine mundi*. Sed ulterius jam inquirendum est, quâ necessitate tam Majores quàm Minores in lege gratiæ teneantur hanc fidem explicitam de Incarnatione Christi habere; an solum necessitate præcepti, à quâ excusare potest ignorantia; an verò necessitate mediæ, ita ut sine illa nemo possit salvari. Loquimur autem de adultis qui per actus proprios debent salvari, non de parvulis quibus sufficit habitualis fides, quam habent in Sacramento fidei, & in fide Ecclesiæ.

Relictâ autem opinione Melchioris Cano in Relect. de Sacrament. p. 2. concl. 2. quàm sequitur Bar. n. 2 & nonnulli alij, quòd fides explicita in Christum sit quidem necessaria necessitate mediæ ad primam salutem, scilicet ad justificationem, non verò ad secundam scilicet ad gloriam:

Dico quod post sufficientem promulgationem legis Evangelicæ fides explicita in Christum, seu in Salvatorem est simpliciter necessaria necessitate mediæ, tam ad primam, quàm ad secundam gratiam.

Hanc conclusionem tenent Valentia 2. 2. disp. 1. q. 2. p. 4. Lorca ibid. disp. 22. Sanchez in Summa lib. 2. cap. 2. Becanus de fide cap. 12.

62 TRACTATUS II. DE

cap. 12. n. 10 Granado 2.2. tract. 10. dispo-
 sect 2. Et Sylvius huic ut probabiliori adhaerere
 Item citantur Gabriel, Alensis, Bonaventura
 Videtur etiam esse S. Th. 3. dist 25. q. 2. a
 quæst. 2. ubi sub finem sic resolvit: *Inten-*
autem statu post Adventum Christi, quia in
mysterium Redemptionis impletum est, & con-
raliter & visibiliter, & predicatum: om-
tenentur ad explicitè credendum, & ne aliqu-
 dicat quod tantum loquatur de obligatione
 sub præcepto, notandum est quod sequitur
 Et si aliquis instructorem non haberet, Deus
 revelaret, nisi ex sua culpa remaneret. Ad quo
 nullatenus deberet recurrere, nisi sic crederet
 esset de necessitate mediæ. Conforme est hoc
 etiam S. Scrip. plurimis quidem locis præcipitur
 tamen in sequentibus. Act. 4. v. 12. *Nec enim*
aliud nomen est sub cælo datum hominibus in quo
oporteat nos salvos fieri Et Joan. 3. *Qui credit*
in eum non judicatur: qui verò non credit in
eum, jam judicatus est, quia non credit in nomine
unigeniti filij Dei. Joan. 14. *Creditis in Deum*
& in me credite. Quæ sicut & alia plura loca
 sufficienter videntur insinuare necessitatem
 mediæ. Insuper id ipsum satis clarè habet
 S. Aug. lib. de corrept. & gratia cap. 7. ubi
 dicit: *Sicut veritas loquitur, nemo liberatur à*
damnatione qua facta est per Adam, nisi per
fidem Iesu Christi, & tamen ab hac damnatione
non se liberabunt, qui poterunt dicere, non se
audivisse Evangelium Christi. Cui etiam adjungi
 potest

II. DE FIDE INTERNA. 63

o. disp. potest symbolum S. Athanasii : *Necessarium*
adhuc est ad aeternam salutem , aut incarnationem
adventu quoque Domini nostri Iesu Christi fideliter
.q. 2. a. credat.

Inter Colligitur etiam ex Conc. Trid. Sess. 6. c.
quia 4. ubi dicit, neminem justificari posse, & con-
& con- sequenter nec salvari post promulgatum Evan-
gelium, sine lavacro regenerationis, id est, sine
baptismo , aut ejus voto : sed votum baptismi
ne aliquo prae-supponit explicitam cognitionem Christi
igatio sequitur per fidem, ergo ista fides necessaria est necessi-
tate medii.

Ad quod Dices : Dato quod aliquis baptizatus dum
credet esset parvulus, perveniat ad usum rationis, ipse
est non indiget amplius baptismo in voto , cum
ræcipit ipsum in re susceperit , ergo ratio nostra tunc
nihil urgebit.

Resp. Verum quidem esse præcisè ratione
baptismi tunc non esse necessarium votum.
Sed considerando bene quid votum dicat , fa-
cile videbitur quod adhuc requiratur. Ideo
nominum baptismus in voto supplet realè susceptionem
Deum Sacramenti Baptismi quando non potest ha-
ra loca beri, quia per votum adultus per desiderium
tatem & affectum & consequenter per fidem in Chri-
habet stum, ipsum quodammodo induit & ipsi in-
7. ubi corporatur actu , quod baptismus in parvulis
atur à tantum facit habitualiter. Necessarium est er-
si per go adulto etiam baptizato ut fide & affectu
atione feratur in Christum ad hoc ut salvetur : Quod
non se patet ex locis S. Script. supra relatis ; quibus
jungi potest
potest adjungi

adjungi potest illud Galat. 2. v. 16. *Scientiam* ad. 3. quod
quod non justificatur homo ex operibus legis, am Christi
per fidem Iesu Christi, & nos in Christo manifestata
credimus, ut justificemur ex fide Christi. itè instruer

Confirmari hoc potest ab inconvenienti Petrus. Et l
 sequeretur enim quod etiam modò posset J quod fides
 dæus salvari per legem Mosaicam, quod tam cessaria, n
 ab Apostolo utrobique negatur, qui tam loc gationem E
 jam prolato quàm alibi sæpissimè negat ho Contra l
 minem per opera legis debere salvari. Sequet tempore qu
 autem probatur: fieri potest quod Judæus ob cienter mar
 servans legem Mosaicam habeat ignorantiam tem in Ca
 invincibilem mysterii Incarnationis; quo dan Quia prom
 habebit fidem implicitam de Christo sic rosolymis
 habebant in veteri lege, ergo si fides explicite eodem die
 de Christo non sit de necessitate mediæ, tali lud festum
 Judæus salvari poterit. mulgatio se

Contra Dicta Arg. Primò. Cornelius Cen- Corn. à I
 turio ante susceptum baptismum, & ante cog quam quo
 nitionem Christi erat justus, quia de ipso te 41. quod
 statur S. Script. Act. 10. v. 2. quod erat vir nis post m
religiosus ac timens Deum. Nec tunc poterat quod tante
 habere fidem explicitam Christi, quia ad hoc gelium pr
 mittebatur ad eum Petrus ut Christum præ Hierosoly
 dicaret. Ergo fides explicita Christi non est art. 9 v. 2
 medium necessarium ad salutem, cum homo Cæsaream
 sine illa possit justificari. Ex quo sequitur quod nec credi p
 licitè posset adultus baptizari & absolvi, qui nec alii
 nondum instructus est ut credat explicitè in Crucifixur
 Christum. ex præcipu
 mino mul

Resp. Cum Doctore Angelico 2. 2. q. 10. a. 4.
 ad. 3.

Sciend. 3. quod Cornelius habebat fidem implici-
 am Christi & cum ea justificatus fuit ante
 manifestatam veritatem Evangelii, & ut expli-
 citè instrueretur in fide Christi missus est ad eum
 Petrus. Et hoc est quod supra resolveramus;
 quod fides explicita Christi incepit esse ne-
 cessaria, non nisi post sufficientem promul-
 gationem Evangelii.

Contra hoc tamen objici potest: quod
 tempore quo Cornelius Baptizatus est, suffi-
 cienter manifestatum fuerit Evangelium, sal-
 tem in Cæsarea, ubi habitabat Cornelius;
 Quia promulgatio prima consetur facta Hie-
 rosolymis in die Pentecostes, sicut olim in
 eodem die promulgata est lex vetus, unde il-
 lud festum incepit Et sic paulatim ista pro-
 mulgatio serpsit ad vicinas civitates; ut sentit
 Corn. à Lapide super illum locum. Præter
 quam quod Baronius dicit ad annum Christi
 41. quod Cornelius Baptizatus fuerit. 8. an-
 nis post mortem Christi, mirum autem esset
 quod tanto temporis spatio non fuisset Evan-
 gelium promulgatum Cæsareæ adeo vicinæ
 Hierosolymis. Tandem etiam quia ut habetur
 art. 9 v. 30. Apostoli deduxerant Paulum
 Cæsaream antequam Cornelius Baptizaretur;
 nec credi potest quod cum ibi esset, nec ipse,
 nec alii Apostoli prædicaverint Christum
 Crucifixum, & consequenter Cornelius vir
 ex præcipuis, ut pote Centurio, de Christo Do-
 mino multa audiverat, aut saltè audire poterat.

Resp.

Resp. Relictis aliis solutionibus : quod Evangelium Christi illo tempore sufficienter esset promulgatum Judæis, non tamen Gentibus, nec enim adhuc erat intentio Apostolorum obligandi illas ad novam legem, proinde illis prædicaverant, ad hoc autem lex aliqua censeatur sufficienter promulgata alicui populo, requiritur ex parte legislatorum intentio seu voluntas illum populum obligandi. Quòd autem talis intentio non fuerit ante illud tempus, patet ex cap. 10. Act. ex visione quam Petrus habuit de linteo magno descendente de cælo, in quo erant omnia quadrupedia, & serpentina terræ, &c. sub qua visus vocabatur ad Cornelium. Et tunc incæptum fuit prædicari gentibus : quod ex dicto cap. patet v. 28. ubi sic loquitur Petrus : *Vos scitis quomodo abominatum est viro Iudæo conjungi ad accedendum ad alienigenam, sed mihi ostendit Dominus neminem communem aut immundum dicere hominem, Et v. 45. Obstupuerunt ex circumfusione fideles qui venerant cum Petro, quia in nationes gratia Spiritus S. effusa est.*

Arg. 2. Nemo potest explicitè credere in Christum qui invincibiliter ignorat Christum secundum illud Rom. 10. v. 14. *Quomodo credent ei quem non audierunt ? quomodo autem audient sine predicante ? quomodo autem predicabunt nisi mittantur ?* si igitur aliquis sit in illis locis ubi nemo est qui mysteria fidei præcipuè Incarnationis proponat ; salvari non poterit.

II. DE FIDE INTERNA. 67

poterit, si fides Incarnationis sit de necessitate
medii, sine qua non est salus.

Resp. S. Th. ad hoc argument 2.2.q.2.a.5. r

*Quod si in potestate hominis esse dicatur aliquid
excluso auxilio gratia, sic ad multa tenetur
homo, ad quæ non potest sine gratiâ reparante,
sicut ad diligendum Deum & proximum, &
similiter ad credendum articulos fidei, sed tamen
hoc potest cum auxilio gratia. Quod quidem
auxilium quibuscumque divinitus datur miseri-
corditer datur. Quibus autem non datur, ex
justitiâ non datur, in pœnam precedentis peccati
saltem originalis, ut August. dicit in lib. de
Correptione & Gratiâ. Alibi quidem dicit
quod Deus aliquem mittet qui instruat, licet
etiam oporteret angelum mittere. Hoc piè
credendum est; si talis secundum legem naturæ
bene vivat, non tamen ad hoc tenetur Deus.
Sollicitè igitur curandum est, ut illi qui puero-
rum curam gerunt tempestivè ipsos instruant,
maximè in illis quæ ad salutem necessitate
medii sunt necessaria.*

Quænam verò illa sint quæ de Christo tali
necessitate sunt credenda, ex præfatis locis
S. Scripturæ facile colligi possunt: videlicet
esse Filium Dei; Secundum illud Joannis 3.
v. 18. *Qui credit in illum, non judicatur, qui
autem non credit jam judicatus est, quia non
sit in credit in nomine unigeniti filii Dei. II. Quod
pro nobis mortuus sit ut nos redimeret.*

Rom. 2. *Quem proposuit Deus propitiationem*

D

per

per fidem in sanguine ipsius. Quoad Resurrectionem, Ascensionem, iudicium &c. dicendum quod credenda sint necessitate præcepti, & mediis; multi tamen quoad resurrectionem idem dicunt quod diximus de passione. Scilicet quod sit mysterium credendum necessitate mediis.

ARTICULUS V.

An de necessitate mediis sit credere Mysterium SS. Trinitatis.

Multi sunt qui id negant, & præcipiunt qui negant resolutionem nostram præcedentis articuli.

Resp. Tamen affirmativè, & est expressè doctrina S. Thomæ 2. 2. q. 2. a 8 ubi probat in corp. Mysterium Incarnationis Christi explicitè credi non potest sine explicità Trinitatis. Quia in mysterio Incarnationis continetur quod filius Dei carnem assumpserit, & per gratiam Spiritus Sancti mundum renovaverit. Et iterum quod conceptus sit Spiritu Sancto, ergo sicut mysterium Incarnationis credendum est necessitate mediis salutem, ita & mysterium Trinitatis. Alii rationem subjungit: Qui renascuntur in Christo hoc adipiscuntur per invocationem Trinitatis.